

Motion till riksdagen 2018/19:2094

av **Hillevi Larsson m.fl. (S)**

Vårdskador

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vårdskadades möjlighet till en oberoende granskning av medicinska intyg i vissa fall och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Om man skadas inom vården kan man få ersättning för sveda och värk under läknings-tiden och för invaliditet, om skadan leder till bestående funktionsnedsättning. Även ersättning för extra kostnader och inkomstbortfall kan man ha rätt till i samband med en vårdskada. Leder en vårdskada till dödsfall kan det bli fråga om andra ersättningar för de efterlevande. Allt detta regleras i patientskadelagen. Man kan få ersättning för skador som skett i samband med undersökning, vård eller behandling inom vården eller tandvården. Skadan kan till exempel ha orsakats av att man smittats vid en behandling, att det är ett fel på utrustning som använts, att man fått en felaktig diagnos eller felaktig ordination av läkemedel. Ersättning kan också betalas ut om man skadats vid ett olycksfall i samband med vård. Som patient kan man få ersättning även om det inte går att fastställa exakt vem som orsakade skadan.

Landstingen och regionerna har tecknat en patientförsäkring hos Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag, Löf. Den patientförsäkringen gäller även om man har skadats hos en privat vårdgivare som har vårdavtal med ett landsting eller en region. Skadeärendena hanteras av Löf, som utreder skadan, fattar beslut och lämnar ersättning.

Om man som patient är missnöjd med ett beslut från försäkringsbolaget kan man begära ett yttrande från Patientskadenämnden. Nämnden kan pröva skador från alla försäkringsbolag som har tecknat patientförsäkring. Patientskadenämndens yttrande är rådgivande och brukar i regel följas av försäkringsbolagen.

Om man inte är nöjd med det besked man får från försäkringsbolaget, till exempel om man tycker att ersättningen är för låg, kan man som patient vända sig till allmän domstol och begära patientskadeersättning. Man stämmer då det försäkringsbolag där vårdgivaren har tecknat sin patientförsäkring.

Man kan också kräva skadestånd i allmän domstol, i en så kallad civil skadeståndsprocess. Man måste då kunna bevisa att den vårdgivare man kräver ersättning av har gjort så allvarliga fel att denne är skadeståndsskyldig. I sådana fall är det arbetsgivaren som svarar för de skador en anställd orsakat i tjänsten genom fel eller försummelse. I en skadeståndsprocess stämmer man vårdgivaren, inte försäkringsbolaget.

Om man förlorar en process i domstol är man skyldig att betala både sina egna och motpartens kostnader för processen. Det säger sig självt att det är oerhört krävande för en person som kanske fortfarande lider av sjukdom eller skada att driva en sådan process. Dessutom riskerar personen en stor ekonomisk förlust.

För vårdtagaren är de medicinska intyg som ligger till grund för beslut, i både patientskadenämnden och hos försäkringsbolaget, helt avgörande. I vissa fall kan diametralt olika uppfattningar råda kring individens medicinska tillstånd, trots medicinsk sakkunskap hos samtliga bedömare. Detta riskerar att leda till dyra rättsprocesser och innebär en rättsosäker situation.

Regeringen bör i framtiden överväga möjligheten att patienter, i dessa fall, ska kunna få sina medicinska intyg granskade i en oberoende instans. Detta för att misstänkta vårdskador ska hanteras så objektivt som möjligt.

Hillevi Larsson (S)

Johanna Haraldsson (S)

Pyry Niemi (S)